

עשר הצעות טעיני
לפתיחת שולחן

צה"ל יאפשר לצוערים
קרביים לעבור הכשרה
נפרדת מצוערות בבה"ד 1

...

11 שנות מאסר נגזרו על
קצין במינהל האזרחי
שהורשע בעבירות מי

דעות אווה אילוז נופלת
במניפולציית הימין

אוכל

Recommended by

מרחבי הרשת |

חדשות מדיני ביטחוני

כלכלנים ישראלים ופלסטינים מציגים: מפת הדרכים להצלת עזה

לאפשר תנועה בין הגדה לרצועה, לפתוח מחדש את שדה התעופה, להקים נמל ולפתח תיירות בבקעת הירדן. אלה רק כמה המלצות מנייר עמדה חדש במאמץ למנוע את קריסת הכלכלה הפלסטינית

הסר

06:38 24.03.2017

עמירה הס | עקוב באתר | התראות במייל

צילום: MOHAMMED SALEM/רויטרס

ילדים בעזה, בפברואר

ברצועת עזה, 365 קמ"ר, מצטופפים כשני מיליוני פלסטינים. בבקעת הירדן, בשטח של כ-1,600 קמ"ר, חיים כ-65 אלף פלסטינים (ועוד כ-10,000 מתנחלים ישראלים). תיאורטית, הסכמי אוסלו מאפשרים לרבים מתושבי הרצועה לעבור לבקעה: לעבודה בחקלאות ולו עונתית, בבניין ובפיתוח תשתיות, בתיירות ובתעשייה.

בפועל, שני אזורים פלסטיניים אלו "תורמים" במיוחד להידרדרותה של הכלכלה הפלסטינית כולה. בשני האזורים הסיבה העיקרית להידרדרות נעוצה במגבלות הדרכוניות שמטילה ישראל על התנועה, הגישה למשאבים, אפשרויות הסחר, הבנייה, העיבוד החקלאי והפיתוח.

אין חדש בקביעות אלו, ובכל זאת קבוצה של 11 כלכלנים פלסטינים וישראלים הוציאה השבוע שני ניירות עמדה שמתבססים עליהן, ומתווים תוכנית להרחבת הפעילות הכלכלית הפלסטינית בבקעה והצלת הכלכלה של רצועת עזה (לפני שנגיע לשנת 2020, שבה תהיה

עשר הצעות טעיני
לפתיחת שולחן

צה"ל יאפשר לצוערים
קרביים לעבור הכשרה
נפרדת מצוערות בבה"ד 1

11 שנות מאסר נגזרו על
קצין במינהל האזרחי
שהורשע בעבירות מי

דעות אווה אילוז נופלת
במניפולציית הימין

אוכל

בת ולא כתורת אלא כמפעילת לחץ.

Recommended by

מרחבי הרשת |

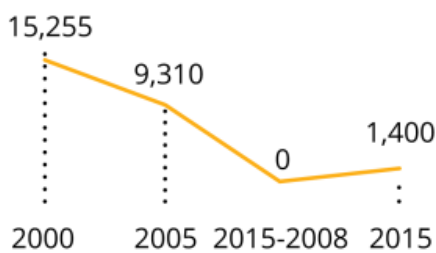

צילום: ניל כהן מנן

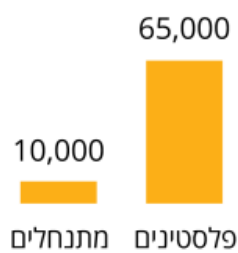
רועה צאן חוצה את כביש הבקעה, לפני חודשיים

הכלכלה הפלסטינית הדועכת

היקף הייצוא מעזה מספר משאיות בשנה

תושבים בבקעת הירדן

160 אלף דונם חקלאיים בבקעת הירדן

כ-42 אלף בעיבוד פלסטינים
כ-30-50 אלף בעיבוד מתנחלים
לפחות 80 אלף חסומים בפני
פלסטינים

מקור: קבוצת אקס

עוד כתבות בנושא

- הבנק העולמי מזוהר: משבר המים ברצועת עזה כבר גרם לנזק בלתי הפיך 17.12.2016
- משבר החשמל בעזה מחריף: הביקוש עולה, האספקה מצטמצמת והזעם מתפרץ 07.01.2017
- עזה 2017: במשרד המבקר יכולים להתחיל לאסוף חומר לדו"ח הבא 03.03.2017

יום קודם, בהשקפה הראשונה של ניירות העמדה במשרדי הבנק העולמי בדחיאת אל-בריד בצל החומה, אמרו כמה מהדוברים לנציגי הקהילה הדיפלומטית בירושלים: נתנו סכומי עתק כדי לחולל שינוי, לא כדי להנציח את הסטטוס-קוו. והנה מתברר שכספי משלמי המסים במדינותיכם שימשו לתחזוקת הסטטוס-קוו וההידרדרות. זה חייב להשתנות.

עשר הצעות טעיני
לפתיחת שולחן

צה"ל יאפשר לצוערים
קרביים לעבור הכשרה
נפרדת מצוערות בבה"ד 1

11 שנות מאסר נגזרו על
קצין במינהל האזרחי
שהורשע בעבירות מי

דעות אווה אילון נופלת
במניפולציית הימין

אוכל

Recommended by

מרחבי הרשת |

קבוצת אקס, על שם האוניברסיטה שבחסותה נוסדה ב-2002 (פול סזאן אקס מרסיי III) הוקמה כצוות חשיבה שיתכנן תסריטים כלכליים-חברתיים לשלב הקבע (של שתי המדינות). ההיפך מהסכמי אוסלו — שגוללו בפרטנות יתרה שלבים הדרגתיים לקראת יישום חזון, שכלל לא הוגדר. לכן, בעבור קבוצת אקס, שני ניירות העמדה הם "תרגיל חדש", שמציע צעדים קונקרטיים להצלה ולשיקום, לטווח המידי ולטווח ביניים, בלי תלות במצב המשא ומתן על הסדר הקבע, ומתוך מודעות לסבירות הנמוכה כי יתחדש בקרוב.

כל נייר עמדה ממחיש את המצב בנתונים ומגמות. למשל: ב-20 השנים שחלפו מאז הוקמה הרשות הפלסטינית (1994) היה התוצר המקומי הגולמי לנפש ברצועה כ-1,200 דולר בממוצע שנתי (לפי מחירי 2004). שיאו בשנים 1998-1999, עמד על 1,450 דולר. השפל היה בשנים 2007-2008, אז ירד ל-900 דולר. לשם השוואה, בירדן היה התמ"ג לנפש 4,200 דולר, ובישראל (גם כן במחירי 2004), הוא היה 20,000 דולר.

חישוב התמ"ג לכל עובד ממחיש אף יותר את ההידרדרות: מ-24,000 דולר בשנת 2005 לכ-10,000 דולר היום. זוהי גם הדרך לחשב פוריות במשק. "ירידה דרמטית זו נוצרה בעיקר בשל סגירת עזה", מדגישים המחברים שוב את המובן מאליו, ומזכירים מחקר של בנק ישראל שמצא כי בין 2006 ל-2009 ירדה התעסוקה במגזר היצרני ב-33%, ואילו במגזר השירותים היתה עלייה של 24% במספר המועסקים. ועוד נתונים רלוונטיים: ב-2015 הגיעה האבטלה בקרב צעירים בעזה ל-57.6%. ושיעור האבטלה בכלל האוכלוסייה ברצועה היה 41%.

עוד דרך להראות את הירידה היא באמצעות שווי סך היבוא לנפש. ב-1997 הוא היה 800 דולר לנפש ברצועה ואלף דולר בגדה. ב-2015 הוא היה 400 דולר לעומת 1,400 דולר יבוא לנפש בגדה. והיצוא לנפש? הוא היה תמיד נמוך ברצועה, אבל גם המעט הזה צומצם: ב-2000 היווה היצוא 10% מהתמ"ג, עם 15,255 משאיות שיצאו מעזה מדי שנה. זה ירד ל-6.8% מהתמ"ג ב-2005 (עם 9,319 משאיות), ול-0 בשנים 2008-2010. עלייה מזערית נרשמה ב-2015-2016, עם 1,400 משאיות שיוצאות מדי שנה (הודות להולנד שלחצה לאפשר לעזה לייצא תוצרת חקלאית לחו"ל).

מגביר תסיסה וזעם

המצור הישראלי מונע מהכלכלה בעזה ניידות של סחורות ואנשים. כך העלויות הגדולות מורידות את הפריז ומרתיעות משקיעים. לכן יש להוסיף את ההידרדרות מצב התשתיות בעזה, והסיכון הצבאי והפוליטי שגם הוא מרתיע משקיעים. המחברים אינם מתעלמים מהגורם המדרדר הפנימי: השלטון הדואלי ברצועה והיריבות בין החמאס לרשות.

המחברים מפריכים טענה קבועה של הרשות הפלסטינית, שכ-40% מתקציבה מושקעים ברצועת עזה (ולכן למשל היא אינה יכולה להפחית במסי הסולר לתחנת הכוח). בחישוב שלהם, רק 15% מהתקציב מועברים לרצועה ואינם מכוסים על ידי ההכנסות ממכסים וממע"מ שהיא מניבה. זהו אינו שיעור תמיכה גבוה, הם קובעים: מקובל שאזורים עשירים מסבסדים אזורים עניים יותר.

לחשש הישראלי מפני הסיכון הביטחוני שטמון בהרפיית הסגר הם עונים בטיעונים הנשענים על היגיון פשוט: המצור הדרקוני לא מנע את ההתחמשות של החמאס ולא מנע מלחמות. הדרדור הכלכלי-החברתי רק מגביר תסיסה וזעם, שמזינים קבוצות ורעיונות קיצוניים. הרפיית הסגר, הם משוכנעים, תקטין את התמיכה בחמאס. יוצא שהמצור על עזה יכול להיות לא רק עונש לחמאס, אלא גם דרך לבסס את שליטתו ברצועה, הם מציינים. קל יותר לשלוט בשטח סגור מבפתוח, שבו אנשים יוצאים ונכנסים, הם כתבו.

ביטחון לפלסטינים

בקעת הירדן אמנם אינה מנותקת היום משאר חלקי הגדה המערבית, אך זה 50 שנה ובייחוד ב-20 השנים האחרונות, מזכיר נייר העמדה השני, מונעת ישראל מהפלסטינים גישה, בנייה ופיתוח בכ-75% משטחה, ובאמתלאות שונות: שטחי אש, שמורות טבע, אזורי ביטחון, אדמות מדינה, כ-90% מאדמות הבקעה כלולות בשטח המוניציפלי של 24 התנחלויות. כ-85% מהשטח הם בקטגוריית סי (את הקטגוריות A, B ו-C שמפצלות את הגדה, מגדירים המחברים כ"אבחנה הלגאלית הידועה לשמצה"). מבין כ-160 אלף דונמים ראויים לעיבוד בבקעה, הפלסטינים מעבדים רק כ-42 אלף דונם. המתנחלים מעבדים בין 30 ל-50 אלף דונם וכל השאר חסום בפני הפלסטינים. מבחינת הגישה למים, יספיק הנתון הזה: כמות המים שצורך מתנחל גדולה כמעט פי עשרה מהכמות שצורך פלסטיני.

התוצאה: "תת־פיתוח הבא לידי ביטוי בפיתוח כפרי מוגבל ובצמיחה כלכלית דלה, המביאים לעלייה בעוני, תנאי בריאות וסניטציה גרועים והידרדרות סביבתית ופזיזת". הנה נתון שאומר הרבה: תוחלת החיים של פלסטינים בבקעה היא 65 שנים, לעומת 71.8 בכל הגדה.

הכותבים דנים בסוגיית הביטחון ומגבלות התנועה שמיוחסות לה. בנייר העמדה על עזה נכתב: "ביטחון מושג לא רק באמצעים צבאיים אלא גם באמצעות הורדת המוטיבציה של הצד השני להילחם. מצב של עוני גובר והתדרדרות רמת החיים יוצר חממה של כעס וייאוש, שעלולה להוביל במוקדם או במאוחר לסבבים נוספים של אלימות". הם אינם מתייחסים לבעיית היעדר הביטחון של הפלסטינים, שנתונים להתעמרות ותקיפות אם מידי הצבא והמשטרה, או מידי המתנחלים.

